

Біографічні дані

Михайло Старицький (1840–1904) — видатний український письменник, драматург, театральний і культурний діяч, чия діяльність сформувала обличчя українського театру.

Він народився 2 (14) грудня 1840 року на Полтавщині (нині Черкаська область). Рано осиротівши, виховувався у сім'ї свого дядька, батька Миколи Лисенка, що зумовило їхню подальшу тісну творчу співпрацю. Освіту здобував у Харківському, а потім у Київському університетах, який закінчив у 1865 році.

Старицький швидко став ключовою фігурою в культурному житті. З 1871 року він тісно співпрацює з М. Лисенком, разом з яким організовує «Товариство українських сценічних акторів». Він записував народні пісні та писав лібрето до опер Лисенка («Тарас Бульба», «Утоплена»).

Попри недовгу вимушену еміграцію (1878–1880), Старицький повернувся, щоб очолити український професійний театр. У 1883 році він став керівником першої об'єднаної української професійної трупи. Хоча у 1895 році він залишив театральну сцену, щоб повністю присвятити себе літературній творчості, його роль як учителя молодих письменників та організатора громадського життя залишається величезною.

Українська книга - оберіг нації

випуск № 28

**Михайло Старицький –
батько українського театру**

Твори автора

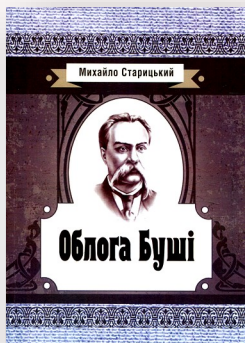
За двома зайцями : вибране / Михайло Старицький. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2023. – 320 с.

Життя – це дорога, і кожен обирає яким шляхом йти, куди звертати. Хтось іде на пошук легких грошей, як пройдисвіт циркульник Голохвостий. Він не гребує брехнею, хитроцями та маніпуляцією чужими почуттями («За двома зайцями»). Хтось зберігає в душі чесність і вірність ідеалам, як Маруся з Богуслава. Навіть страх смерті не здатен зламати її волю («Маруся Богуславка»). А хтось зважується на самопожертву, як Орися. Тендітна дівчина віддає своє життя задля порятунку інших («Облога Буші»). Бо правдиво: «життя що довга нива – на ній якраз спіткати може все».

Облога Буші : історична повість з часів Хмельниччини / Михайло Старицький. – Київ : Центр учбової літератури, 2020. – 86 с. : портр. – (Класика української літератури).

Це історична повість українського письменника Михайла Старицького, яка вперше була опублікована у 1891 році. Цей твір належить до жанру історичної прози й описує події Хмельниччини – одного з найважливіших періодів в історії України, коли українські козаки боролися за незалежність від польської шляхти. Повість зосереджена на облозі містечка Буша, яке було захоплене польськими військами під час повстання Богдана Хмельницького у 1654 році.

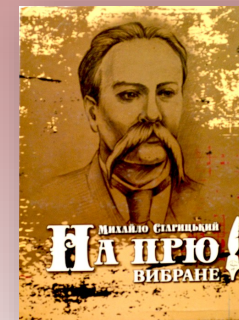
Не судилось (панське болото) : [драма] / Михайло Старицький. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 100 с. : портр. – (Класика української літератури).

Основним конфліктом п'єси є конфлікт між «панським болотом» – поміщицькою мораллю, і чесними, духовно багатими простими селянами. Він має соціально-психологічний характер і розвертається декількома лініями. Найголовніша з них – це трагічна історія любові між чистою душею, щирою в почуттях сільською красунею Катериною й паничем Михайлом. Другою сюжетною лінією є зображення конфлікту між батьком Михайла, багатим паном Іваном Андрійовичем, і селянською громадою.

На прю! : вибране / Михайло Старицький ; [уклад., авт. передм. В. Поліщук]. – [Черкаси] : [Видавець Чабаненко Ю. А.], [2016]. – 380 с. : портр.

До збірки вибраного Михайла Старицького увійшли твори різного жанру й проблематики. У поезії превалюють громадянсько-патріотичні мотиви. Зокрема, автор звертається до молоді, закликає до боротьби за волю України, висловлює надію на те, що саме нове покоління зможе побудувати щасливе майбутнє в рідному краї.

Руїна : історична проза / Михайло Старицький. – Харків : Факт, 2008. – 623 с.

Роман українського письменника М. П. Старицького (1840–1904) присвячено драматичному періоду в історії України, коли в результаті зрадницького Андрусівського договору 1667 р. вона була розчленована на Правобережну – в складі Речі Посполитої – і Лівобережну з Києвом – під протекторатом Москви.

У романі діють гетьмани України Петро Дорошенко, Іван Самойлович, кошовий Іван Сірко, простежується шлях Івана Мазепи до гетьманства.

Останні орли : [історична повість із часів гайдамаччини] / Михайло Старицький ; [пер. з рос. М. Шумила, Є. Михайлюка] – [Львів] : [Каменяр], [1990]. – 440с. : портр.

Історична повість українського письменника-класика – широке полотно про Коліївщину, повстання українського народу 1768 року на Правобережній Україні під проводом Залізняка та Гонта проти польського панства і католицького духовенства. За своїм ідейним спрямуванням і трактовкою гайдамаччини твір близький до поеми Шевченка «Гайдамаки». Відтворюючи соціальні та релігійні конфлікти того часу, показуючи непримиренну боротьбу народу проти польської шляхти і католицького духовенства, автор багато уваги приділяє особистому життю своїх героїв. Сюжет твору динамічний, напружений.

